

7. Oct. 1842

FAKTA

Dato:
7. Oct. 1842

Sidetal:
Dagbog A, side 75-77

Dagbogens placering:
Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Generelle kommentarer:
Lundbye havde ikke medbragt sin dagbog på sin rejse til og ophold på Vedbygaard i perioden 23. august til 10. september 1842. Begivenhederne på denne rejse indførte han derfor senere i dagbogen under 30. september til 7. oktober. Nærværende notat omhandler hjemturen 10. september 1842.

Trykt udgave:
Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit Liv, København 1967, s. 111-112;
Jesper Svenningsen (red.): Seks år af et liv. Johan Thomas Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne, kunst og kærlighed, København 2018, s. 120-122

TRANSSKRIFTION

7 October

Nu gik jeg fra Blæsenborg om Løverdagen d 10 Sept Kl 10 omtr: det havde øsregnet om Natten og hele Morgenstunden, saa Veiene vare ikke fremkommelige før. Morgentimerne benyttede [jeg] til at tegne et Par Studier efter en Kalv¹ med sit vide, rummelige Skind, ret •76• gjort til at voxe i. Henimod Kattinge fik jeg en slem Bløde; Vinden havde jeg paa Ryggen, saa jeg brugte mit gamle Fif, skjød min brede Hat ned i Nakken for at forebygge disse ubehagelige kolde Strømme ned imellem Skulderbladene og mit Væsen antog dette gruelige Phlegma, hvormed jeg ved slige Leiligheder udrustet mig, jeg troer En kunde gjerne knipset mig paa Næsen uden at jeg brød mig om det. Gjennemblødt til Skindet naede jeg Kattinge, gik ind hos en Væver, da Regnen vedblev. Her var kun en gammel Kone hjemme ved noget Haandarbeide, med hende gav jeg mig i Snak. "Har han Noget at sælge?" – "Nei, jeg gaaer for at tegne" – "Kan han saa have nogen Fortjeneste paa det her omkring paa Landet?" – Jeg forklarede hende saa godt jeg kunde min i dette Øieblik uhyre luftige Virksomhed og viiste hende et Par af de farvede Tegninger i Bogen: den spenkede Ko, Bondepigen, og Bondegaarden.² "Ja, det er en rar Tegnebog den, kan jeg see," sagde hun og fortsatte roligt sit Arbeid uden at forlange at see mere, "men han maa ogsaa være meget klog i'et, siden han saadan kan. Lever hans Kone endnu?" – Høist forbauset svarede jeg "Gode Moer! jeg er ikke gift, jeg er ung endnu". – "Naa, er han?" – Den gode Bondekone havde Ret, det er just en rar Tegnebog, for den kommer fra en rar Pige – Andre laste den, kalde det Galskab at tegne i en Bog af et saadant Format o s v. Nei, det er en rar Bog! – Nede ved Kattinge Værk var der kjønt: Boserup Skov tilhøjre og Bognæs tilvenstre, der imellem Fjorden med smukke smaa Landtunger ud i, hvorpaa gik Kreaturer. Da jeg kom ind i Boserup •77• Skov holdt jeg tilvenstre til jeg kom lige ned til Fjorden og fulgte saa denne smukke Vei til jeg kom til den store Avlsgaard her ligger. Jeg tegnede en Vindfælle.³ Igjennem Bistrup gik [jeg] saa ind til Roeskilde, Byen med de deilige Væld, der bestandig mumle gamle Sagn og Eventyr for et lydhørt Øre paa et lidt forunderligt Hoved, ja, lidt underlig maa jeg vel ogsaa være, da jeg tit har Glæde af, hvad Andre lee ad. Paa Gjæstgivergaarden traf jeg sammen med Capt Sandholt⁴ til Vibygaard, med hvem jeg underholdt mig lidt, Tiden faldt ellers lang hos den curieuse gamle Hr Petersen, og Veiret var ikke behageligt at gaa i, saa jeg var kun en Vending henne i Klostermarken, og om Aftenen rullede jeg i Deiligensen hertil. – Saaledes havde nu denne Glæde Ende, men Reisen har dog virket godt paa mig, nei, paa mit Stykke,⁵ mener jeg. For det fik jeg et klarere Blik ved Fraværelsen, for mine egne Anliggender ikke, de staae lige uvisse og taagede for mig, men dem vil Tiden klare. Hvor er den Trøst kold! Tiden, vi have levet seer ud som et Øieblik, og den, vi skulle leve som en Evighed – men, jeg har dog ingen anden! – senere (mellem

11-12 da jeg kom fra Høyens⁶) Idag har Bindsbølle⁷ med egen Haand lagt Slutstenen i den store Hvælving i Forsalen i Thorvaldsens Musæum.

¹ Tegningen fra Lundbyes "lange bog" tilh. nu Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 1286.

² Tegninger fra Lundbyes "lange bog", førstnævnte Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 1207, de øvrige i privateje.

³ Tegningen kendes ikke, men må have indgået i Lundbyes "lange bog".

⁴ Claus Henrik Munk Sandholt (1789-1848).

⁵ En dansk kyst, Statens Museum for Kunst, KMS412 (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 134).

⁶ Kunsthistoriker N.L. Høyen (1798-1870) og hans hustru, Edele Birgitte Høyen, f. Westengaard (1799-1883).

⁷ Arkitekt M.G. Bindsbøll (1800-1856).

Derpaa gik jeg til Løve, der her mere for Tanken end Pict.¹⁴⁵
nagtet det dog er næst at see samme Mængde Klæde,
of hvilke man, kjendt nok, her givet nogle Navne of
der some gamle Menget. (Se min lange Brev). Derfra
til Klostret, en smukt Skov, træs Alt, hvad man her
gjort for at ødelægge den ved at anlægge Gange, Sten
eltere og opføre Blikplader med Indskrift paa tydske
der i net sværtige Udtryk siger, hvad enhver kan see
at her er skjult. Noget dertilige hies Binge er her der
store see tydeligt og dog dækker, saa det faar Udseende
af en festlig, vortitelig Klæ, net passende for et
stort Offersted. Senere var jeg i Blaven, der mine
Gine ikke heller har andet kjend, end hvad Naturen
har gjort, og dette har dog lidt ved Anlæggene. Disse
to store Dækker med der dybe Klæft, imellem, hvor
der et Vandløb er vinkelig impresante. - Løtrabing
hines til de Steder, jeg var forind indtaget imod, og det
slog rigtig til. Af den Slags var ogsaa Altegget paa
Nakkehave, der nok mere Taalmodig hed end Løve,
og der er flere, saaledes Blaven til Dregent ved, jeg
aldrig har seet, o a fl. -

17 October

Når jeg fra Blasenbergs om Løvedagen 10 Sept 1810 antro: det her
de da osnet om Natten og hele Morgenstunden, saa Nines mere
ikke fremkommelige for. Morgenstunden henrykkes til at tage
et Par Studier efter en Halle med sit side, rummelige Skint, net

76 gjaort til at roge i. hemind Kettinge fik j en slem Plade,
Ninden hende og paa Sjoggen, saa j bringe mit gamle Fif, skind
min brede Plak med i. Melken for at forebygge disse ubehagelige
kaldte Strømme med mellem Skulderbladene og mit Næse
antag dette gruelige Skoleguld, hvormed j ved slige Leiligheder
indruister mig, j traer En kunde gjorne kvijsset mig paa
Næsen inden at j brød mig om det. Gjemmedet til Himlen
maade j Kettinge, gik ind hos en Næse, da Pogen sidde
Her var kun en gammel Kone hjemme ved noget Afsandarbejde,
and hende gaa j mig i. Smok. Her kan Niget at salge? -
Nei, j gaaer for at tegne. - Kan han saa have nogen Fortjone-
ste paa det Her omkring paa Landet? - J forklarede hende
saa godt j kunde om i dette Sjællike uhyge luffige Virksom-
hed og viste hende et af Par af de færdige Tegninger i Bo-
gen: den spenkede Kone, Bondensjoggen, og Bondens gaarden. Ja,
det er en rar Tegnebog din, kan j see, sagde hun og fortsatte
veligt sit Arbeid uden at forlange at see mere, men kan
man ogsaa seere meget Klay i et, siden hun saadan kan. De-
ser hans Kone endnu? - Alts forbairet saarede j, Gode
Maer! j er ikke gift, j er mig endnu. - Naa, er hun? -
Den gode Bondskone havde det, det er just en rar Tegnebog,
for den kommer fra en rar Pige - Andet laste den, hælde
et Galskab, at tegne i en Bog af et saadant Formet o. s. v.
Nei, det er en rar Bog! - Nede ved Kettinge Mark var der
Kjort: Roserig Theo talleine og Baynes talleine tre, der
imellem Tjorden med smukke smaa Land tinget ind
i, hvorpaa gik Kreaturer. De j kom ind i Poreng.

I har holdt jz tilkonstre til jz kom lige ned til Tjorden og fritz 11/10
 to see den ne omvikke Ni til jz kom til den store ~~de~~ ~~de~~ ~~de~~
 gaard her ligger. Jz teguede en Vindfalle. Gjennem
 B: strip gik saa ind til Paas kilde, Bogen med de derlige
 Naeld, der bestandig minde gamle Sagen og Caentige for
 et lydkint Paas paa et lidt forunderligt blaend, ja, lidt
 inderlig maer jz vel ogsaa seene, da jz tit har Glæde af,
 haad Andre lee ad. Paas gjeest gjeest gaarden trof jz sammen
 med Capt Landhelt til Nibogaard, med hvem jz underkelt
 mig lidt, Tiden faldt eller lang hos den comisse gamle
 Ole Petersen, og Niinet var ikke behageligt at gaa i, saa
 jz var kun en Manding hemed i Klostermarken, og en
 Aftenen aulde jz i Derligensen hertil. — Iuldes
 haade nu denne glæde Ende, men Speisen har dog iirket
 gadt paa mig, nei, paa mit Skjæke, mener jz. For det
 fik jz et klonee Blik med Frøvelsen, for mine egne
 Andiggende ikke, de store ligg i visse og taegede for mig
 men den sid Tiden klæd. Klæd er den Taest kald. Tiden,
 vi har levet see ud som et Pichlik, og den, vi skulle leve
 sam en Coigped — men, jz har dog ingen anders! —
 senere (midtem 11-12 da jz kom fra Niinet) I dag har Binde halle
 med egen blaend lagt Hvit stenen i den store blaending i
 Forsalen i Thorwaldsens Museum.

15 Oktober

Orskel Bommeri, Tante Janna og plonoratus Naue i denne
 Uge vaeret her i Bogen. Jz har i denne Tid malet et lille
 Skjæke med en sjalland ok Bode gaard. — Ni her jz